

ETIKA, ljetni rok 2014.
KLJUČ ZA ODGOVORE

1. T

2. N

3. N

4. T

5. T

6. B

7. C

8. A

9. C

10. B

11. D

12. B

13. B

14. D

15. D

16. vrline, kreposti

17. ukidanjem privatnog vlasništva, zajedničkim vlasništvom

18. budizam, džainizam

19. ogorčenje, prezir, gnušanje, negodovanje

20. pravednost

21. Ekocentrička etika je vrsta etike koja proširuje moralne obzire i odgovornost čovjeka na čitav ekosustav ili zajednicu žive i nežive prirode, koja se smatra moralno vrijednom i međuzavisnom cjelinom.

22. Mogući odgovori:

Sloboda koja nastaje oslobođenjem od rada koji je određen nevoljom i vanjskom svrhom, nalazi se s onu stranu otuđene materijalne proizvodnje, tj. „carstva nužnosti“.

„Carstvo slobode“ je za K. Marxa povijesna mogućnost u kojoj ljudski život i rad prestaje biti podređen nevolji i vanjskoj svrsi preživljavanja - čovjek mora obavljati tržišno određene i dostupne poslove da bi mogao preživjeti. Nasuprot takvom, ma koliko humaniziranom, „carstvu nužnosti“, u kojem su ljudske kreativne snage samo sredstva za preživljavanje, u „carstvu slobode“, koje nastupa s onu stranu sadašnje povijesti klasnih borbi, počinje razvoj stvaralačkih i samosvrhovitih ljudskih sposobnosti.

23. Kant smatra da svaki pojedinac može samostalno, racionalnim putem doći do univerzalnih normi. Habermas smatra da je do univerzalnih normi moguće doći jedino u komunikaciji među pojedincima u kojoj se postiže suglasnost svih, budući da kod svih postoji spremnost prihvatanja najboljih argumenata.

24. Riječ je o nedobrovoljnoj eutanaziji, a prijeporno je pitanje ima li se ikome pravo oduzeti život bez njegova pristanka.

25. Mogući odgovori:

Kršćanstvo je žrtvovalo čovjeka u ime morala. Kršćanski moral je moral slabih ili stada koje živi u pokornosti.

Svaka manifestacija života predstavlja opasnost kršćanskom moralu. Svaka stvaralačka snaga je i rušilačka pa je treba zauzdati moralom.

Moral kršćanstva je moral straha, prijetnje paklom, a cilj mu je pokornost i uništavanje jakih. Naša je kultura osuđena na propast ukoliko ne prijeđe s onu stranu dobra i zla.